

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szerkesztői részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántartási díjak:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK.

A brassói és brassóvármegyei magyarság politikai jövője.

Brassó, febr. 18.

Szellőztetni kell ezt a kérdést a nyilvánosság előtt, mert úgy állunk ma itt, mint a Magyar Kurir levelezője írta volt 1788-ban Déváról Bécsbe, a ki ezen kezdette tudósítását:

„Tek. Szerk. Ur! Mi itt lábujhegyen állunk. A törökök beütöttek a Vaskapun és vágatnak Hátszeg felé!...”

Két év alatt mi is odajutottunk, hogy itt lábujhegyen áll ma minden magyar. A malitiosus ifju szász pártiak még a főispánról is biztos (?) forrásból azt hirdetik lapjukban, hogy ő is, kinek ez előtt féltéssel bizalmat szavaztak menendően van, ő is lábujhegyen áll. Hát igaz, hogy nincsen semmi állandó a nap alatt, de az is tény, hogy azt a hirt az ifju szász párt terjeszti, s hogy miért terjeszti, ennek egyszerű oka az, hogy uralomra akar jutni az öreg szászok eddigi birodalmában. — Első lépésükkel beigazolták, — hogy fúrge, eleven mozgásu legények, a mi nem szokott a szászok kiváló erénye lenni.

mert tudvalevőleg nehézkes mozgásnak. — Odáig vitték az ifju szászok, kiket ma még a z o l d szászoknak gunyolnak, hogy az e hó 15-én itt tartott szász néppárt gyűlésében a hivatalos mozgólódás daczára, csak hat szavazattal bírták az öreg szászok kivinni, hogy Zay, Kaiser és Filsch képviselő a kormánypártban maradjanak.

Bethlen András kormánykerületi képviselőt azonban a zöldek úgy látják, hogy nem mérték maguk elbe idézni. A zöldek addig megcsókolgattak lapokban néhány hónap óta a kormány, sőt általában a magyarok ellen, míg sikerült a szász választók egy nagy részét magukhoz ragadni. Meghasználták a szász választók egymás között. Ez az ő dolguk lenne, de az által a magyar választók is nagy zavarba kerültek, mert ma már ott állunk, hogy a szász választók többé hallani sem akarnak a magyar választók felől.

A zöldek azért, mert ők mindent gyűlölnék, a mi magyar.

Az öreg szászok azért nem, mert félnek a zöldek azon szemrehányásától, hogy ők a magyar érdekeket támogatják.

Hogy mennyire megdöbbentette a magyar választókat ez a szász háború, elég annyit említenem, hogy az ugy-

nevezett „Brassói Magyar Intéző Bizottság”, ezen szász háború alatt még a fülét sem mozdította. Hát ezt eléggé helytelenítjük, mert a magyar választókat is össze kellett volna hinni e hó 15-ikére és állást kellett volna foglalni. Azt a négy képviselőt 1892-ben a magyar és szász választók egyetértve választották.

Tiltakozni kellett volna ünnepélyesen a magyar választóknak a szász néppárt azon tapintatlan eljárása ellen, hogy a közösen választott képviselőket maga elébe merete idézni és dr. Lurz s társai által megmerte lecsézegetni. Azonban elmulasztotta az intéző bizottság ezt a legjobb alkalmat arra nézve, hogy a magyar választók latba vessék szavazatukat és megmutassák azt, hogy ők is élnek polgári választói jogukkal s pártállásukat érvényesíteni tudják.

Sajnos, ezt nem tette az intéző bizottság s ma már ott állunk, hogy a magyar választó polgárokra sem az öreg, sem a zölde szászok nem reflektálnak, nem veszik számba. Oda sülyedtünk, a hol eddig soha sem voltunk.

Mi lesz már most a magyar választópolgárok sorsa? Hova fognak csatlakozni, miután a szászok őket nem létezőknek tekintik? Tenni kell valamit, mert a passzivitás ölmérge az alkotmányos életnek. Nem szabad a magyarságot elejteni a politikai élet küzdelmeitől elriasztani. Ha egymagára maradna is, csatlakoznia kell valamelyik országos párthoz, a szabadelvűhöz, a nemzetihez, a függetlenséghez, akár melyikhez, de életelt kell adnia magáról. Van Brassóban és a megyében két olyan választókerület, melyekben a magyarságot mellőzni, ha talpra áll, egyáltalában nem lehet. Csak az intéző bizottság ne aludjék, ne némuljon el. Hanem lábujai helyett álljon sarkára és akkor imponálni fog.

Az éppenséggel nem elegendő, hogy a „Brassói Lapok”-ban a szászok eljárása felett panaszos vezércikkeket eresszünk meg, a melyekre ők legfeljebb mosolyognak, hanem népgyűléseket kell összehívni és azokban a magyarság helyzetét, úgy a mint áll, úgy, a hova a szászok juttatták, őszintén fel kell tártani és polgári kötelességének teljesítésére figyelmeztetni, buzdítani kell. Az intéző bizottság helyzete ma sokkal kedvezőbb, mint midőn 1893-ban megalakult. Ma a szászok mostoha viselkedése után, a mi ránk nézve ta-

nulságos lecke lehet, a városi és megyei magyarság támogatni fogja az intéző-bizottságot hazafias ténykedésében. Bontsa ki tehát a magyar háromszínű lobogót, adjon magáról életelt és a magyarság egyemberként fogja követni. Még van ideje. Mulasztását még helyre hozhatja, de ha az itteni magyar választó gólgárság szét talál hullani, az ő lelke sulyosodik a felelőség terhe, s ezt meg is érdemelne.

Politikai hírek.

Appropriáció. A képviselőház tegnapi ülésén Láng Lajos, a pénzügyi bizottság elnöke bemutatta a bizottsági jelentést az appropriációról szóló törvényjavaslatról, a melyet a Ház az elnök indítványára a pénzügyi bizottság elé küldte. A napirendi tárgyalás napirendjére tűzött ki. A napirend előtt még Dániel Ernő kereskedelmi miniszter mutatót be a törvényjavaslatot egy helyi érdekű vasutól, továbbá három rendbeli jelentést helyi érdekű vasutak üzemének felvételéről.

A T. Ház munkarendje. Budapestről azt írják, hogy az appropriációs vita befejezése után, melynek tárgyalását a hét végén kezdik meg és a mely négy-öt napot fog igénybe venni, tárgyalás alá fognak kerülni az 1893. évről szóló zárszámadások. A főrendiházban a még hátralévő egyházi politikai javaslatokat, remélhetőleg még március elején le fogják tárgyalni, a melyek azután az esetleges módosításokkal a képviselőháznak fognak visszaküldeni. A törvényhozás összes munkarendje minden valószínűség szerint a husvéti ünnepekig ki lesz merítve. Az új ülészek megnyitásával a ház tisztviselőit, valamint a delegáció tagjait fogják megválasztani, társalgást fogják folytatni az időközben elkészített törvényjavaslatok. A közigazgatási reformja azonban aligha fog az ősz előtt napirendre kerülni.

Bartha Miklós és az „Egyetértés.”

Bartha Miklós a „M—g” ma megjelent számában az „Egyetértés” nek a következő nagyérdemű választ adja.

Budapest, febr. 20.

Engem a ki gyalog járok a Magyarországon által tapasztalt szerény övényen az a szerencse ért, hogy egy publicista, ki az Egyetértés magas nyergében ül, kegyes volt megvárni. Oszályrészem persze az lett, a mit

a gyalogjárónak szokott juttatni a lóhátról beszélő ember: lenézés, guny, kicsinylés és gyanúsítás. De miután néhány barátommal azt a célt szolgáljuk, hogy a meglazult együttérzés a pártban helyreállítsuk, s miután az egység alatt nem azt értjük, hogy az egyik fél győztes maradjon, a másik pedig lebunkóztassék: ennél fogva türelemmel fogadom, a mi személyemnek jutott és nem nyulok azokhoz a fegyverekhez, melyek az Egyetértés érzékenységét érinthetnék.

Múltkor közleményemben három kérdésnek igyekeztem kifejezést adni. — Tudni óhajtottam ugyanis, hogy miért nem akarja az Egyetértés a szervezkedésnek azt a módját, mely indítványozva van? Ha ezt nem akarja, minő eszközt tart arra nézve szükségesnek, hogy azon kötelek, melyek a párt tagjait egymáshoz, a vidéket a központhoz fűzik, megszilárdítsanak? Harmadik kérdésem volt, hogy miként lehet a pártfegyelemmel összefüggésben az Egyetértésnek azon eljárását, melylyel nem szűnik meg a párt egyik vezéralakját, a tárgyas kritika határain átsapva, minden képzelhető alkalommal ócsárolni?

Ezek a kérdések nem voltak ilyen kategorikus alakban felvetve, de iparkodtam úgy írni, hogy a figyelmes olvasó elméje előtt főleg ezek a kérdések domborodjanak ki. Az Egyetértés megértette iparkodásomat és feleletet ad mind a három kérdésre.

A szervezkedésnek indítványozott módját azért nem helyesli az Egyetértés, mert nem akarja jóléti bizottság-gal, esetleg velenzei tizekkel kormányoztatni a pártot. Jól van. Érttem. De engedje megjegyznem, hogy ez az argumentum nem nekem szól, hanem azoknak, kikről fölteszi az Egyetértés, hogy koponyájuk még az enyémnél is gyöngébb. Vitázó felem itt bizonyára azokra gondol, kikről föltehető, hogy rémregényeket olvasnak a véres guillotintól és az ölfelédelt forró börtönöktől s a kik ezen olvasmányok hatását, politikai hitágazattá teszik a rémlátást.

De ha sem a közjóléti bizottságot, sem a tizek tanácsát nem fogadja el: akkor mit tart szükségesnek? Az Egyetértés — ámbár nem érzi magát kötelezettnek a feleletre — nem tér ki a kérdés elől és ebben látja a megoldást:

... minden párttagra nézve a kötelező elv erejével lehetetlenné tenni azt, hogy az egyházi politikai revízió követelésével a régi megszokás kovászát vigye a párt életébe.

Ezt is értem. Lényegében ugyanazt jelenti, hogy az egyházi politikai törvények revízióját sem sürgetni, sem támogatni nem legyen szabad? Nos, ha a párt többsége egy ilyen elvi határozatot hoz: akkor bizony ez

a határozat mindenkit kötelezni fog, a ki a pártkötelékhez tartozik. Hanem azoknak, kik a párt teljes és végleges felbontásán fáradoznak, ajánlom, hogy ne így formulázzák az Egyetértés óhaját, mert ezzel ugyan célt nem érnek.

Hiszen azok között, kik a reformok ellen szavaztak, egyetlen egy sincs, a ki ne helyeselné a reformokban rejlő főelveket. Hiszen az állami bíráskodást, az egységes házassági jogot s ennek következményeképpen az állami anyakönyvezést kivétel nélkül mindenki helyesli és akarja. Eltérés tehát a főelvekre nézve pártunkba nem volt. Igenis, láttunk konkrét hibákat a konkrét javaslatokban; igenis, éreztük, hogy a reformakció készületlenül találta a nemzetet; igenis, hirdettük, hogy olyan javaslatoknál, melyek a kormány létalapját alkotják, egy ellenzék nem támogathatja a kormányt; igenis volt közöttünk különbség a polgári kötés formájára nézve: de ismétlem, a kérdés lényegében valamennyien egyetértettünk, mert senki sem akarta az egyház kezében hagyni azt a hatalmat, mely az államot illeti meg s mely nélkül az állam bíráskodási szuverenitása, csak sántikáló jog lenne.

De mivel ezt mindannyian így hisszük, így valljuk, így akarjuk: ennél fogva senki sem szolgáltatott komoly okot arra a gyanúsításra, hogy most az Egyetértés revíziós törekvéseit tulajdonítson nekünk. A múlt értekezleten negyvenöt párttag megbízásából készült Ugron Gábor és kimondta, hogy az alkotott törvényeket mindnyájunknak respektálni kell: azokban nemcsak megnyugszunk, de kötelességünk azoknak végrehajtását követelni. Aki egy ilyen kijelentéssel nincsen megelégedve, hanem a revízió réme ellen még további biztosítékokat is kívánnak, azoknak már nem az a törekvésük, hogy a pártegység megszilárdítását: azok tehát nem állhatnak meg az Egyetértés által ajánlathozott kötelező erejű határozatnál, mert hiszen az abban rejlő szelid formájú bizalmatlanság nem elegendő a pártszakadásra; hanem tovább kell a hirt feszíteni, és azt kell követelni, hogy mi ultramontan klerikálisok adjunk egyenként és külön-külön fej- és jószágvesztésnek és örökhiatlenségi bűnnek terhe alatt, magunkról írott és megsejtemlített revíziót arról, hogy a revíziót sem ezen, sem a más világon nem akarjuk, és hogy a végrehajtást, annak minden stádiumában és minden feltétele mellett, még a közigazgatás államtisztviselői tüskéi és bokrai között is támogatjuk és elősegítjük.

Igy tessék a dolgot formulálni, ha pártszakadást akarnak. De a ki nem akar pártszakadást, hanem akarja a párt egységét, az egységben az erőt, az erőben a harcoképes-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Február 21.

Charitas.

— Premiere a nemzeti színházban. —

Várad Antal költészetének irányja egészen elütő hurokat perget azoktól, melyeket a mai kor drámai termékeiben megszoktunk, s a lírának özönével előálló verskötetiben meguntuk.

Korunk lírája a szív pillanatnyi érzelmeit, gyorsan változó hangulatait, panasszal és örömmel telt merengéseit zengi ügyesen folyó rithmusokban. Várad ellenben a Hugo Viktor és Vörösmarty romanticizmusának légkörében mozog s tisztultabb eszme, magasabb idea, általánosabb igazság utána sóvárog lírájában. S csak egy pontban közös a mai lírikusokkal: a mint a többi költők, úgy ő sem bír általános hatással lenni korára. A többi költők eszme- és érzelmevilágát nagyon is közönségesnek találja a közönség és kritika egyaránt, de a Várad Antal költészetének idealisztikusabb irányja sem emeli föl a közönséget, mert Várad is a mai lankadt kornak szülötte lévén, képzelete hiába választja magasabb régiókból tárgyát, ez mégis alant marad.

S ettől eltekintve, a mai kor nem is hisz a Várad romanticizmusának eszméiben és érzelmeiben, mert a mai kor józansága nagyon jól tudja, hogy a mi elmúlt, az visszajöhetetlen, s hogy a szerepét díszben betölt-

tott s letűnt romanticizmusnak visszaábrándozása új igazsághoz nem vezethet.

Nem kevésbé elütő a Várad drámáinak hangja, tárgya, tartalma, szerkezete a mai drámai termékektől. Ezek a való életnek egy-egy darabját viszik a színpadra, tekintet nélkül minden esztetikai követelményre, az egy színpadi hatást kivéve, néha pedig — különösen a legújabb drámái termékekben — a való életnek egy-egy darabja valamely bölcselmi nézet megvitatása végett kerül a színpadra. Várad drámáiban nyoma sincs mindennek. Az ő képzelete a keresztény középkor káprázatos képein csúg, mint a romanticizmus korabeli költőké. Azonban Várad képzelete ismét kisebb, — hogy ezen kornak szellemét bele tudná lehelni drámáinak szemeibe s a kor képeit inkább külsőségeiben, diszletekben, csoportozatok jelenítésében, intézmények rajzában tükröztetik vissza, míg drámáinak személyei koruk intézményei és viszonyai között mozgó, de egyébként soha sem létező, elmosódó, bár szépen dikoizáló alakok.

A kort jellemző diszletek, csoportozatok, intézmények rajzában hatása pedig színpadon az illusióra van bízva s ezt azon külsőreket illetőleg csak az ezekkel összefüggő benső tartalom keltheti föl.

Bánk-bán-nak első felvonásában kortanilag igen jellemzően van megrajzolva a királyi lakoma, de ennek színpadi hatása elveszne teljesen, ha nem szólna meg az akkori Magyarországnak szelleme is Peturnak és a lakmározóknak szavaiban és cselekedeteiben.

Ez utóbbi hiányzik a Várad drámáinak nagy fénytel megrajzolt képleteiből, azért drámái, — minden pompájuk mellett is — hatástalanul hagynak bennünket s gyönyörű dikoizói kevésé indítanak meg.

A drámai hatás hiányának másik oka abban rejlik Várad drámáit illetőleg, hogy míg a romantizmus kiváló költőit: egy Hugo Viktor, egy Vörösmarty, midőn egy régi kor érzését, gondolkodását és szellemét is varázsolják élénk, mindig megtaláljuk keresés nélkül a kapcsolatot az író és tárgya között, mert ezt művének alapeszméje magában hordozza: addig a Várad drámáinak meghallgatása vagy elolvasása után az író és műve közötti összefüggést hiába keressük, a mint már E. Kovács Gyula azt mondotta Várad Ráfáeljére: „Sohogy sem tudom elképzelni, mi indította Váradit arra, hogy ezt a drámát megírja.”

Mivel már annyira belementem a Várad Antal drámáiról tulajdonainak részletezésébe, arra a kérdésre is igyekszem megfellelni pár szóval, hogy mit szól, avagy mit szólhat az esztetika és kritika a Várad Antal drámáiban tükröződő romantikus irányhoz, szemben a külföldi legújabb filozófó drámai termékekkel, teljesen eltekintve egyik és másiknak egyéni jelességeitől avagy hiányaitól.

Az általános esztetika bizonyára inkább a Várad irányja mellett nyilatkozik, mivel a dráma nem filozófiai tantételek megvitatására való, mit a külföld legújabb drámai termékeiben tapasztalunk.

De egészen más lesz az ítélet, ha általános fejlődés szempontjából vizsgáljuk a kér-

dést. Széchy Károly, a kolozsvári tudomány-egyetemnek magyar irodalmi tanszékén csak a minap fejtegette a megújulás irodalmának keretében, hogy mindig szomorú egy nemzetre, ha a szellemi divatról nem vesz tudomást. A mai szellemi divatnak egyik megnyilatkozásaként jelentkezik a külföldi irodalmakban a filozófó dráma Nóra, Becsület, Otthon, Bubos pacirta, Vasgyáros stb. stb.) s a gondolkodó aggodva kérdi, vajlon ismétlődni fog-e megint a Magyarországon szellemi életében 300 év óta tapasztalt jelenség, hogy a külföld minden előhaladása nálunk ötven évvel későbbben jelentkezik?

Ezek után pedig Várad Antalnak színpadunkon az este bemutatott drámájára, a „Charitas”-ra tesszem meg észrevételeimet.

A „Charitas”-ban Várad Antalnak fent ismertetett s előbbi drámáiból ismert tulajdonai tükröződnek le. Csupán az a különbség, hogy míg Várad előbbi drámáinak tárgya (Mózes, Jskarióth, Rafael) idegen földön játszódik le, a „Charitas” hazai talajon mozog.

Drámai és színpadi értéke ennek is csekély, mert a főérdek nem a jellemek fejlődésére, hanem a váratlan fordulatok, a szemképrázatok képekre, csoportozatokra, színpadi dekorációkra esik, s a darab jelessége a bonnyodalom ügyes szövése mellett a költői nyelv hangzatosságában áll.

A tartalom ismertetését mellőzve, nem akarom ismételni a pesti lapoknak kritikáját sem, mely kifogásolta ezen drámában a történeti magnak, a cselekvény fokozatosságának s a tiszta tragikumnak hiányát: s megírta

a drámát már magáért a czímért is, melyben mindenki a mondából ismert szent életű Charitásra gondol, kinek pedig a Várad drámájának Charitására semmi köze.

Charitas a költő képzeletéből alkotott s egyéniség nélkül szűkölködő lehetetlen alak kinek kelkében a középkori vallásos meggyőződésnek egész szigora lógob s mégis a keresztény istent átkozó s Hadarnak sem imádkozó Salamont szereti, sőt a feleséges Salamont, mint szerető bűdosásába kíséri. Az igaz lehet, hogy Charitas még mindig szereti a szájjaskodó Salamont, bár ez őt észre sem véve, IV. Henrik testvérét, a büszke Zsófiát veszi nőül; szeretheti Salamont akkor is, midőn ez neki fogadott esküjét megszegve, mielőlt alkalom nyílik, ismét a trónra vágyik; szeretheti még akkor is, midőn az üres fejű s önző Salamon arra is képes, hogy a hatalom visszacszerzése érdekében ismét más nőnek ígér házasságot, hogy eddigi bigámiájából trigámia legyen: de hogy ez a szerelem a középkor vallásos szigora szerint élő Charitas részéről mindig egyképen a szintelen odaadásban nyilatkozzék és soha se változzék ily befolyások alatt színében, azt nem tudjuk elhinni.

A többi alakok is: Anastasia (Megyaszy Evelin) Opos (Goth) stb. Szintily lehetetlen s a mellett gyengén egyénített jelleme. Salamon (E. Kovács Gyula) és László király (Klenovics) pedig — mint a „Magyar Sze me l” annak idején megjegyezte — a történelmi alakoknak épen paródiás.

Az elődásról csak annyit jegyez meg, hogy a szereplők, különösen Salamon Katinka

séget: az nem elégedhetik meg az „Egyetértés” ajánlatával. Az az ajánlat az egységet csakis a védelmezett revízió ellen fogná biztosítani. Am, mi nem felekezeti párt vagyunk; nem is az egyházi reformok pártja. A polgári házasság csak alkotó része a programnak, de nem fundamentuma. Pártéletünkben nem tehetjük az egyházpolitikát kizárólagosan domináló elemmé. Ennélfogva, mikor szervezkedésről beszélünk, akkor nem jelölhetjük meg, mint egyedüli eszközt és végezést azt a biztosítékot, mely a revízióknak még gondolatát is kizárná tekintse. Egy ilyen intézkedés arra jó lehet, hogy eddigi pozíciójából a pártot átjászdja teljesen az egyházpolitika terére, de arra nem való, hogy a pártban levő erők szervezkedés által koncentráltassanak.

Figyelemztetem az „Egyetértés”-t, hogy pártunkban nincsen nyilvántartás, nincsen fejelem, nincsen munkafelosztás; hogy klubéletünkben nincsen élet, hogy magánérinkezésünkből hiányzik a bizalomnak azon dejes árama, mely az összetartozandósági érzületet fenntartja és erősíti. Így aztán, a ki erős, az nincsen támogatva, a ki gyenge, az nincsen oltalmazva. Nem méhek vagyunk, hogy együtt alkossunk, hanem mezei tücskök módjára, külön-külön énekelünk. Nyolczvan-négven volnánk és huszonhétgyen vagyunk az ülésekben. Ezzel szemben, kell-e figyelmeztetnem az „Egyetértés”-t az erős és kompakt szervezetre?

Harmadik kérdésemre az „Egyetértés” úgy felelt, a hogy tudott. Azt mondja, hogy az Ugron Gábor szereplése, az én publicisztikai szívügyem. Ebben sok igazság van. A gondviselés őt nagyobb tehetséggel áldotta meg, mint pártunknak sok más tagját. Ennélfogva természetes dolog, ha én őt vezérembernek tekintem. Célunkat sohasem úgy fogtam föl, hogy programunk platonikus viszonyban maradjon az élettel, hanem mindig úgy, hogy országunk javára ez a program megvalósuljon. A politikai programok nem mennek át önmaguktól az életbe. Az átültetéshez ember kell. Ennyiben szolidaritást látok az ember és a program között. Ha a zászlótartót leltük a lábáról, habár talán csak ideiglenesen, a zászló együtt esik el vele és mindenesetre elporosodik. Az Egyetértés nem így hiszi és ezt az alkalmat is felhasználja, hogy nagyokat üssön Ugron Gáboron. Ki-ki a módja szerint.

Egyet azonban konstátlok. Ha nekem szívügyem az Ugron szereplése, úgy akkor ez a szereplés az Egyetértésnek — vöröspostója.

Anyagi bajaink.

Minél nagyobb eredményeket mutathat fel a kor a civilizáció, tudomány és haladás terén, annál általánosabbá válik egy panasz, mely elől az emberiség sorsát figyelemmel kísérik nem zárkoznak el.

Szomorú nótá az, mely általános elszegényedésünkről panaszkodik. A kereskedők arról panaszkodnak, hogy az üzlet pang s nem lehet boldogulni.

Az iparos azt mondja, hogy nem képes versenyezni a külföldi iparral, a honi ipart pedig nem pártolják; hiába egyesül ő a ver-

seny ellen, megelégednek ha úgy a hogy megélhetne, nem kívánna ő többet. S ez különösen a kisiparosra nézve áll.

Panaszkodik a gazda a nagy adó miatt; azt mondja, hogy nem képes immár annyit termelni, hogy családját is fenntarthassa, befektetéseket is tehessen, adósságot is törleszsen s azonfelül előre nem látott eseményekre is takarítson s az adót fizesse, mely ónsulylyal nehezedik rája.

S panaszkodik a szőlősgazda, hogy megélhetését tönkremenéssel fenyegeti filloxeravész, hogy ha ez tovább is így terjed, s más kenyérkereseti módja nem lesz, éhen kell vésnie, földönfutóvá kell lennie.

Ezek nyomán kórusban panaszkodik ezután egy egész csoport más foglalkozásbeli ember, a ki fizetéséből él.

Panaszkodik, hogy minden drága, hogy fizetése a becsületes megélhetést neki és családjának nem biztosítja, hogy nemesak drága minden, de rossz is, hogy a modern készítmények mind rövid tartalmuak, hogy a megélhetés gondolai tönkretesznek.

Van-e valami igazság ezekben a panaszokban s valóban oly mérveket ölt-e az elszegényedés?

E kérdésre nem oly könnyű felelni, mint első pillanatra látszik. Ehhez gazdasági viszonyaink egybeahasonlító tanulmánya szükséges. De hogyha egyrészt nagy pesszimizmusra vallana is, ha e panaszokat egész terjedelmükben igazaknak vallanók, bizony másrészt nagy optimizmus kell hozzá, ha valaki állapotainkat rózsás színben akarná feltüntetni.

Kereskedő, iparos, gazda s a többiek panaszában van valami igazság; mert állami életünk s fennmaradásunk biztosítékai oly áldozatokat követelnek mai napság minden honpolgártól, a melyek az európai konstelláció következtében nem hogy csökkennének, hanem bizonyosan gyarapodni is fognak. A béke fenntartása — habár ez talán ideig-ig tart — legnagyobb erőfeszítésekre készíti a kormányokat s a népeket s a követelt pénz és véráldozat kétségtelenül oly magas fokot ért el, mely a népeknek egész erejét követeli.

Ez a körülmény az egyesek megélhetését is nehezebbé teszi és súlyosabbá a létért való küzdelmet.

S ennek ellensúlyozására csak egy mód van: a legszűkebb egyéni takarékoság. A polgárosodás előrehaladásával a luxus is nagy kiterjedést öltött, a különben egyszerű életmód emberek igényei is nagyobbak lettek. Nehéz ma már különbséget tenni a között, a mi valóban szükséges és hasznos s a mikönyyen nélkülözhető t. i. csak képzelt szükség-et tesz.

A nemzet legnagyobb elismerésére és hálájára volna méltó az, a ki józan takarékoságot tudna a nemzet kebelében meghonosítani. Hogy a nemzet megfelelően azon nagymértékű követelményeknek, melyekkel a haza az állam fenntartása érdekében elejé járul, ahhoz szükséges, hogy minden család a maga körében emeljen oltárt a takarékoságnak s a fényűzés, a felesleges kiadást, mely romboló hatással pusztítja a vagyonszeresést s a vele járó szellemi, erkölcsi és anyagi boldogságot kerti. Hogy még azért mindig maradnak és lesznek olyanok, a kik a legszükségesebb költ-

séget sem képesek fedezni, a kiknek körében a szegénység és a nyomorúság ott tanyát s a kik részorolnak majd vagyonszereséssel jobban szituált embertársaik segélyezésére — fájdalom — igaz. De az általános segély-akció is nagyobb erővel és képpességgel fog működni a nyomor enyhítésén, hogy ha józan takarékoság tör utat magának, hogy ha mindegyik csak addig fog nyújtózkodni, a meddig a takaró ér.

Azért takarékoság mindenek előtt, mert csak így szabadulhatunk meg anyagi bajainktól.

Vakmerő betörés.

Budapest, febr. 20.

Az egyetem-utcai gróf Károlyi-palotában vakmerő betörés történt ma hajnalban. Egy ismeretlen 20—22 éves, zömök, szőke fiatal ember belopódzott lopási szándékkal Károlyi Gyula grófné háló-szobájába. A grófné a zajra felébredt és mikor az égő gyufát tartó ifjút megpillantotta, segítségért kezdett kiabálni. Az ismeretlen erre oda ugrott a grófnéhez és kegyelmes asszonynak szólítva őt, pénzt kért tőle, miközben bal kezét megragadta. A grófné jobb kezével megnyomta a villanyos csengétyűt és még kétségbeesettebben kiáltozott segítségért. Rövid idő múlva megnyitott a háló-szoba ajtaja és a grófné komornája, Wessely Karolin lépett be égő gertyával a kezében. Az ifjú erre eleresztette a grófnét és a komornára támadt rá, ki akarván ütni kezéből a gertyát. A komorna azonban nem vesztette el lélekjelenlétét és a gertyát kihúzva a tartóból, ezzel ütni kezdte az ifjút, a ki valami tompa vasdarabot rántott elő és szintén ütni kezdte a komornát. Kétségbeesett dulakodás fejlődött ki közöttük: a grófné a rémlettől megkövülve nézte ezt a jelenetet, majd felkiáltott: Ne bántsa azt a leányt! Végre az ifjú győzött s a komorna, ki hét sebet kapott a dulakodásban, elgyengülve rogyott össze. Az ifjú erre kifutott a szobából s az előszobában hagyott cipőit felkapva, nyomtalanul eltűnt. Mint később kiderült, a betörő a szomszéd szobából egy 300 ftos gyémántfüggőt és egy névjegytáblát lopott el.

Elszalasztott merénylet.

A gróf Károlyi Gyuláné ellen tervezett merénylet tettesét a budapesti rendőrség megcsippte ugyan, de egyben elszalasztotta a markából.

Erre nézve ma a következő tudósítást vesszük:

Addig, a míg a rendőrség lázas igaztossággal és nagy buzgósággal kutatott az ismeretlen merénylet után, a véletlen szerencse kezébe szolgáltatta a vakmerő tolvajt. Sajna, a mily gyorsan elespték, olyan gyorsan meg is ugrott.

Ma délből egy óra tájban egy jól öltözött ember állított be Ujházi András-utcai ékszerész üzletébe és egy pár mogyoróanyagú igaz gyöngy fülbevalót kínált 150 ftért eladásra.

Az ékszerész az első tekintetre látta, hogy a fülbevaló vagy 3000 ftot ér, mindazonáltal 130 ftot ígért érte a fiatal embernek, egyszerűen kiléte után tudakozódott. — A fiatal ember Körmeny Imrének mondta magát és azt mondta, hogy fia Károlyi grófné jószágigazgatójának. Ujházi kifizette a 130 ftot, de egyuttal felszólította Kovács Siegfried segédjét, hogy kövesse az eladót az utcán és minthogy a fülbevaló származása nagyon gyanús, szőljön egy rendőrnök.

Kovács ékszerész-segéd egy András-utai fehérmű-üzletig ment az ál Körmeny után és itt közölte gyanuját Bösörmenyi István

249. számú rendőrről. A Károlyi grófnénál elküvetett lopásról mindegyik még sem a rendőrnök, sem az ékszerésznek tudomása nem volt, a gyanús fiatal embert mindazonáltal Bösörmenyi rendőrt letartóztatta és saját bérkocsijába tiltette, bevitte a főkapitányság épületébe.

Két óra előtt lévén az idő, az ügyelet tisztviselő még nem volt jelen, miért is a rendőrt az emeletre, a bűntügyi osztályba vezette foglyát. Itt a gyámoltalan rendőrt a helyett, hogy maga előtt bocsátotta volna a fiatal embert, ő ballagott nagy lelki nyugalmal előre, nem sokat törődve, hogy követi-e őt a gyanúsított ember.

Ez pedig látva, hogy kísérője nem igen vet rá ügyet, egy ügyes ugrással a lépcsőkön termelt, azokon leszaladt a kapun, a hol állandó őrszem van, kirohant és az ott várakozó bérkocsival elhajtatott; szóval rendőrségünk nagy ségyenére megszökött. Bösörmenyi uram üthette a nyomát. Utána szaladt ő is, egy arra hajtató kocsira fölkapott és követte a szökevényt a vigadóig, a hol nyomát vesztette.

Mintán az Ujházinak eladott fülbevaló azonos azzal, a mit Károlyi grófnétól loptak el, kétségtelen, hogy az igazi tettes volt a rendőrt kért között. Persze szűgyén nem tudta, hogy milyen fogást csinált. Képzeltetni azt a rémületet, a melyet a tolvaj megugrásának híre okozott. Sélly főkapitány most már mit tehetett egyebet, Bösörmenyit megfosztotta állásától és egyelőre dűtyiba tette.

Az elmenekült merényletnök Bösörmenyi által adott személyleírása körülbelül meg egyezik azzal, a mint azt Károlyi grófné adta elő Zsarnay kapitánynak.

Szabkizottságok ülése.

Kolozsvár, febr. 21.

A városi szabkizottságok tegnap folytatták kedden megkezdett ülésüket. Több szabály rendeletet tárgyaltak. Először a lakbérleti szabály rendelet.

A helyi viszonyok halaszthatatlanul követelik egy lakbérleti szabály rendelet alkotását. A lakás viszonyokból származó sok vitás kérdés várja megoldását ettől. A hatóság meg is készítette azt, a városi közgyűlés el is fogadta, de a magas kormány annak jóváhagyásánál, az élethe léptetés sűrűs szükségének figyelmen kívül hagyásával — folyton akadályokat halmoz oly követelményeivel, melyek a mi körülményeink között nem, hogy észlelhetők lennének, de a legnagyobb bajoknak lennének okozói.

A belügyminiszter ur ő nagyméltóságának e tárgyban legfőbb követelése az, hogy a bérnegyed illetőleg a költözködési idő minden év február, május, augusztus és november hónapjai első napjára tétessék. Ez nálunk azonban kihívhatatlan vagy legalább is oly nehézségekbe ütközik, melyek elviselése a legnagyobb. Nálunk az év április és október havában költözködnék — szokás szerint — a város lakói, a mi tekintve az időjárást legfeljebb ideális.

Most már, ha alávétjük magunkat a miniszter ur követelésének, tessék nekünk februárban vagy novemberben vízben, fagyban dideregni, egészségünk, vagyonunk veszélyeztetésével költözködni. A költözködések nagyobb része nálunk őszkor, október hó 1-én történik.

Novemberben többnyire oly hideg az időjárás, hogy örvend mindenki, ha szobájában ülhet, vagy bevásárolhatja magának és családjának az e hó 1-én tartandó országos vásáron a téli vetemény vagy egyéb szükségleteit, nem hogy költözködni induljon minden apró ingó-bingó jószágával.

Jól van az nálunk úgy, hogy április és október elején történjen a költözködések. Ez megfelel egy a kényelemnek, mint a célzás-

ritségnak. Helyesen gondolkoztak a szabkizottságok is, mikor azt javasolták, hogy a köztgyűlés költözködési időül ne fogadja el a miniszter által követelt fennebbi időpontokat, hanem tartsa meg a szabályrendeletben eredetileg megállapított időt s indokolt felirattal kérje a magas kormányt, hogy más lényegtelenebb módosításokkal, hagyja jóvá a városi közgyűlés által már a múlt évben megállapított költözködési szabályrendeletet. Következett a kutyaadó és kutyatartás tárgyában a közgyűlés által a múlt évben elfogadott szabályrendeletnek miniszteri leirat következtében történt módosítása. Szabkizottságok az átdolgozott és módosított szabályrendeletet elfogadásra ajánlják a közgyűlésnek azzal a határozott kijelentéssel, hogy a kutyaadóból befolyó összeg a város házi pénztárának jövedelmét képezze és ne fordítsassék különösen az állategészségügyi kiadásokra, — mint a hogy a miniszteri leiratban céloztatik — mert e kiadásokat így is, úgy is a város házi pénztára hordozza.

Előterjesztetett még három: a baromfiak fertőző betegségei ellen való védekezésre — az építő anyagok méreteinek rendezésére és az emésztett hordásra vonatkozó szabályrendeleti javaslat.

Szabkizottságok e szabályrendeleteket elfogadásra ajánlják.

A szabkizottságok érdeklődéséért elnöklő polgármester köszönetet mondván, a gyűlés késő esti órákban szétoszlott.

Még csak azt tesszük hozzá, hogy anynyi szabályrendeletet alkotunk és alkotunk, hogy tudós ember lesz a ki mindezeket megtanulja, de még nagyobb ember lesz az, a ki mindezeket végre hajthatja.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, február 21.

— Az „Itthon” szerdai estélyei hova-tovább, mind érdekesebbek és keresettebbek lesznek. Tegnap este is a Központi szálloda dísztermében nagy számmal jelentek meg a város intelligens köréből, írók, hirlapírók, művészek és az irodalom lelkes barátai.

A kedélyes társaság díszét ez alkalommal is a nők képezték, a kik őszinte örömmükre szívesen keresik fel az „Itthon” estélyeit és jelenlétükkel még kellemesebbé teszik az összejöveteleket. Az ideiglenes „Itthon” már is a legszebb családi jelleget öltötte, a hol mindenki otthon érzi magát s minden feszély nélkül a legkellemesebben tölt el pár órát.

A tegnapi estély sikerét kiválóan fokozta egy rögtönzött táncmulatság melyet az udvarias, „Itthon” tagjai a nők iránti figyelemből rendeztek. — A tánc egészen az éjféli utáni órákig tartott leirhatatlanjókedvvel és maguk a szerkesztők jártak elől jó példával, hogy kedvet szerezzenek az ifjú tánczosoknak, a kik fájtan ugyanacsak gondoskodtak arról, nehogy valaki petrezselymet áruljon. Székely Miklós, a mi derék, jó humoru pénztárnokunk pedig arról gondoskodott, hogy ha már tánczos nélkül nem maradtak a nők, felköszöntés nélkül se maradjanak és nagyon csinos toszttal eltette őket. — Mikor aztán egy keringő kezdetén a rendező Fekete Béla kijelentette, hogy a nők válasznak: ugyancsak lehetett hallani a vékony leányos hangokat, hogy: „Miklós bácsi — szabad kérnem!”

Persze, hogy Miklós bácsi nem szokott kossart adni, minek következtében úgy megforgatták, mint Magdolnát a kánai menyegzőn.

idegen férfakkal, a bemutatás után egy pár perc múlva egészen otthoniasan érezték magukat.

A lady Belfield madora más iskolában képződött. Ő soha sem tekezett, nem érdeklődött a lóversenyek iránt, nem kártyázott a kursaalokban és nem élvezte azokat a mulatságokat, melyekre a mostani társaság oly édesen mosolyog. Ő egy egyedüli leány és gazdag örökös volt, szigorúan nevelve, kevés mulatságban vett részt és csak jól megvalogatott barátok körében mozgott; nem ismerte Hurlinghamot vagy Ascotot, Goodwoodot vagy Badent; életét Londonban egy unalmas házban és falun egy még unalmasabb kastélyban töltötte; lelkiismeretesen zongorázott egy kitűnő német mester tanítása alatt, lelkét a legjobb könyvek olvasásával művelte, a legjobb operákat és hangversenyeket hallgatta, az idény alatt vagy tíz arisztokratikus bálban táncolt és oly keveset tudott a világról, mint egy értelmes tíz éves gyermek.

Attól félek, hogy anyámnak félszinyra sem fognak tetszeni mint nekem — gondolta Adrián ártatlanul.

Ők oly őszinték, oly fesztelenek, oly barátságosak, oly élteljesek és oly különbözők azon leányoktól, a kikkel itten körül találkoztam.

Kiváncsi vagyok reá, hogy milyen az atyjuk?

Aztán visszaidézte azon érzelmét midőn alig két órával ezelőtt ezen az uton végig hajtott és észbe jutott, hogy mily gyanakodva gondolt Deverill ezredesre, s mily hajlandó volt azt, az urat a legmacchiavelibb indokkal gyanúsítani, a miért az a Belfield Apátság közelibe telepedett le.

Vajon nem azzal a titkos példaképpel jött-e Morecombba, hogy lady Belfield iránt a régi udvarlást megújítsa,

(Folytatás köv.)

(Charitás) és E. Kovács Gyula (Salamon) minden lehetőt megtettek a siker érdekében; H. Megyasay Evelin (Anastoria) ellenben nagyon egyhangulag szavaltá el a gyönyörű jámbusokban írt dicsőítőket.

Az előadást feltűnően kevés közönség nézte végig. Mintha csak az akadémiától jutalmazott drámaírók félne a közönség.

A darab a benne előforduló s a fényesen kiállított látványosságok miatt többször előadásra kerül a pesti nemzeti színházban, nálunk azonban nem sok előadást fog megérni.

R—s.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Első kötet.

II.

Egy szilaj ír leány.

(Folytatás.)

(9.)

A Helén szobaleánya szolgálta ki reggeltől estig, természetesen, hogy a Helén ruháinak az elhanyagolására.

Tehát Helén töltötte ki a teát és mind a hárman a tűzhely körül foglaltak helyet azzal a bizalmassággal, mint ha gyermekkoruk óta jó barátok lettek volna. A két asszony a kontinenti életükről csevegott, a Biarritzban, vagy Arcachonban eltöltött nyarakról, a Nizzában, vagy Veveyben töltött telekről és az Írlandban való időzésük borzasztó vezeklészertü korszakáról.

Igy szották megköszönni a nők az irántuk tanusított figyelmet.

Mondogatta is Szabó Gyula:

— No Miklós kellett neked tosz?!

Hanem bizonyosra vesszük, hogy Székly Miklós csak azért is életini fogja a nőket.

Az estélyen a következő hölgyek voltak jelen:

Ábrahám Ilonka, Bányai Szeréna, Biasini Gizella, Hindy Árdáné, Hindy Ilonka és Erzsike, Palóczy Lajosné, Petrán Józsefné, Roediger Kamilla, Soós Gizike, Somkeresi Gusztávné, Székely Ákosné és Székely Miklósné.

— Az „Itthon”-bálra jegyek már váltak Székely Miklós pénztárnoknál.

— Vikol Simon fiatal zeneszerző az „Itthon”-bálra egy francia négyest szerzett. Pongrácz Laji zenekara már tanulja nagy szorgalommal.

— **Tűzesetek Kolozsváron.** Három tűz merült fel tegnap városunkban. Egy raktártűz a Főterem, a takarékpénztári épületben Jeszenszky F. divatár-üzlete alatt. Görbe-Szappany-utca 13 sz. a kémény-tűz, a Varga Dániel házában. Továbbá a Trencsintéren Bíró János gyógytára felett szintén kémény-tűz. Mind a három tűzhöz kivonult a tűzörség. Böszörményi Béla vezetése alatt s eloltották a nélkül, hogy a közönséget harangozással zavarni kellett volna. A raktártűz hibás építéshől, a kémény-tűzek pedig a kéményseprő hibájából keletkeztek.

— **MIÉRT . . . ?** Emittetjük, hogy Albrecht főherceg halála alkalmából a kaszárnyákra és az összes katonai irodákra gyászblokkokat tüztek ki. Ma a kora hajnali órákban pedig az összes gyászblokkokat bevonatták . . . Miért?

— **Kolozsvári nemzeti színház segélyegyleti választmánya** halás köszönetét nyilvánítja mindazoknak az igen t. urhölgyeknek és uraknak, akik a keddi jótékony célú előadásban kegyesek voltak közreműködni s főképen gróf Bánffy Zoltánné, gróf Bethlen Bálint 5 méltóságai és Sándor József E. M. K. E. t. alelnök urnak, kik fáradságos, áldozatot nem kimélve buzgolkadtak a humanus cél érdekében. Nemkülönbön forró köszönetet mond a következő felülfizetésekkért: Mohay Károlyné, 8 ft 50 kr. Br. Bánffy Dánielné, 5 ft. Gr. Bély Ákos 10 ft. Szabó Lajos 2 ft. Egy nő a karzatról 50 kr. Összesen 26 ft.

— **Az egyetemi kör** táncestélyt rendező bizottság pénteken, f. hó 22-én d. u. 5 órakor gyűlést tart, a melyre a tagok azonnal tisztelettel meghívattak.

— **Ingyenes előadás.** Az iparos segédmunkások képzésére szervezett kolozsvári helyi bizottság 1895. évi február hó 24-én (vasárnap) délután 3 órakor a vegytani intézet nagytermében (Museum-kert) rendezni mutatványokkal összekötött XII. Ingyenes előadását. Előadást tart: Dr. Friedmann József A szavakról, különös tekintettel az iparra és kereskedelemre.

— **A menza academica bizottság** a napokban 3 folytatolagos gyűlésén át megalkotta ügyrendjét. Előbb Krenner elnöknek az egyesek részéről tapasztalt kicsiny irányzat alapján indokolt lemondását nem fogadta el, azután az ügyrend tárgyalta, melynek értelmében a menza academica az egyetemi tanács illetve a rektor egyenes felügyelete alatt áll, alapítókéjét pedig az egyetemi kvestura kezeli.

— **Az Erdélyi Múzeum Egylet** orvos-tanárteremtudományi szakosztálya folyó 1895. évi február hó 22. napján, d. u. 5 órakor a fizikai intézet helyiségében természetudományi szakkülést tart. Tárgyai: 1. Abt Antal dr. tanár, a pyrrhotin magnészes viselkedéséről. 2. Dr. Farkas Gyula tanár, a Fourrier-féle elv története és némely speciális alkalmazásai. 3. Vörös Cyril dr. Egyszerű repülő-szerkezet vertikális mozgása véges szárny-csapásokkal. 4. Pálffy Mór tanársegéd, A pyrrhotit előfordulása Boréven. 5. Orosz Endre tanító „A Valea Holcserégi őstelep Boncz-Nyires határán” című közleményét bemutatja dr. Koch Antal tanár.

— **Az Erdélyi Méhész-egylet** f. hó 23-án szombaton d. u. 6 órakor az Erdélyi Gazdasági-egylet hivatalos helyiségében rendező gyűlést tart, melyen a méhek vásárlásánál követendő eljárás, és azoknak mikénti kezelése lesz szabadon előadva. Ezen gyűlésre a méhészet iránt érdeklődő t. közönséget és az egylet tagjait ezennel tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Szerény Gizella** bucsu fellepte és jutalomjátéka lesz szombaton a „Vasgyáros”-ban. A kitűnő művész jutalomjátékára felhívjuk a közönség figyelmét.

— **A mensa academica** humanus céljaira újabb a következő adományok érkeztek Hódmezővásárhelyről: Kovács Ferenc ur gyűjtőívén Kovács Ferenc 50 ft, Dobosy Lajos 10 ft, Varga István 10 ft, Lázár István 50 ft, Kovács József 50 ft, Baksa Lajos 5 ft, Vékony József 10 ft, Pap Ferenc 2 ft, Szeremlei Sámuel 5 ft, Kabucsi Dániel 2 ft, Ev. ref. főgymnázium tanári kara 5 ft 50 kr, Dienes Kálmán 1 ft, dr. Wilhelm Arnold 3 ft, Szilágyi Gyula 2 ft, Beregi Lajos 2 ft, dr. Ormos Jenő 1 ft,

dr. Kani Sándor 2 ft, dr. Hódy Mihály 2 ft, Kis Bertalan 1 ft, dr. Weis Adolf 1 ft, ifj. Müller Lajos 1 ft, Kun Miksa 1 forint, Bauer Jakab és fia 5 ft, Munkácsy Béla 1 ft, Györky Imre 1 ft, Tóth József 1 ft, Müller József 1 ft. Összesen 225 ft 50 kr. 50—50 ft-tal alapítói lettek a mensának dr. Márki Sándor egyetemi nyilv. rendes tanai, Szemcsányi Pál püspök, gr. Almásy Imre gyűjtőívén gr. Almásy Imre 15 ft, gr. Almásy Imréné 10 ft. Mely adományokért fogadják a szíves adakozók a bizottság halás köszönetét.

— **A bánffy-hunyadi** „Iparos-dalkör” 1895. február 16-án igen látogatott dalestélyt és táncvigalmat rendezett, mely alkalommal a 6 számból álló program a közönség teljes elismerésével járt le. Az „Iparos-dalkör” iránti nemes érdeklődésüknek többen jelét adták azzal is, hogy a köteles díjan felülfizettek, miért itt halás köszönetet mondva, a felülfizetők nevét közöljük:

Barcsay Domokos és dr. Albrecht Lajos 4 ft. 40 kr. egyenként, Deák Sándor 1 ft 50 kr., Gondolovics Lajos, Bolóni László, Engel Károly, Pilitzer Adolf, Supten László, Farkas Károly, Deák Márton, egyenként 1 ft. 40 kr., Kis Vilmos 1 ft 10 kr., Erdélyi Mihály 2 ft., Müller Albert, Boné János, Kovács Dániel, Magyar Gusztáv, Török Ferenc, Tóth Endre, Király István, Tóth István, Balácsi József, Istenes László 1—1 ft-tal, Király György 50 kr., Kádár János, Bolóni Ferenc, Molnár János 60—60 kr., Frits Károly, Pintye József 50—50 kr., Kabai Béla, Koleszár Lajos igazgató, Dubay Jenő, Duha Mihály, dr. Marinkas Aurél, Gál Pál, Szász Balázs, Márk Simon, Kohn Farkas, Balázs Samu, Frieder Mór, Dorgó Albert, Tózsér József 40—40 kr.

— **Számadás.** A gyalui önkéntes tűzoltó-egylet által 1895. évi február 10-én tartott táncmulatság jövedelméről. Bevétele 90 ft 05 kr. Kiadás 26 ft 62 kr. Tiszta haszon 63 ft 43 kr. — Felül fizettek: Gallus Klein Viktor 5 ft-tal, Betegh Márton, Fintha Endre, Rosenberger Mór 2—2 ft-tal, dr. Kocsag Viktor, 1 ft 50 kr., Tornyi Imre 1 ft 50 kr., Biluska János, özv. Tyirka Györgyné, Rác Aurél, Arbei Viktor, Kócsy Géza, Pap Miklós, Auer Ljeb, Deési Gyula, ifj. Péchy László, Boz István, Fehér Gyula, Csernyik Ignác, Gósi Sándor, Pap János, Pap József, Szakács Miklós, Lengyel Katica 1—1 ft-tal, Schuhert Adolf 1 ft 50 krajczárt, Gónczi Sándor, Esztergár Todor, Balogh Lajos, Murányi József, Vass Ferenc, Bartha József, Sztán János, Engelbrecht Antal, Kántor József, Kócsk Ede, Vékony Ambrus, Bágyuj Lajos, Benedek József, Eisler Hermann, Talpas János 50—50 kr. Zöld György, Arbei Mihály, Streck Andrásné, 30—30 kr. Bota Mózes, Nagy Árpád, Nagy Károly, Magyarosi Mihály, 20—20 kr. Binder Ferencné 15 kr., Binder József 10 kr. Fogadják a nemesszívű adakozók az egylet meleg köszönetét.

— **A székelykeresztúri** korcsolyázó-egylet saját pénztára javára 1895. évi február hó 26-án a Horváth István-féle teremben táncozzal egybekötött házias jellegű zártkörű tréfést elrendez.

— **A s.-szent-györgyi** Székely-Mikó-kollegium tanuló ifjúsága a tápintézet és az ifjúsági könyvtár javára 1895. évi márczius hó 2-án a városház nagytermében zártkörű műsoros táncestélyt rendez.

— **Az „Otthon” küldöttei Bécsben.** Az „Otthon” írók és hírlapírók köre nagyobb küldöttséggel öhajította magát képviseltetni a bécsi „Concordia” író- és hírlapíró-egyesület hétfői bálján. A küldöttség Rákosi Viktor vezetése alatt fölment Bécsbe, de a bált az udvar gyastra miatt máresius elejére halasztották. — A „Concordia” tagjai élükön Spiegel Edgár elnökkel, az Extrablatt főszerkesztőjével, Sacher-fogadó szalonjában fényes lakomát rendeztek az „Otthon” küldöttei tiszteletére, a melyen a bécsi sajtónak számos kitűnősége vett részt. A bécsi hírlapírók lelkesen ünnepelték a független, szabad s virágzó magyar sajtót. A magyar hírlapírók, a kik a márczius 11-iki „Concordia”-bálon megígérték megjelenésüket, bécsi időzésük alatt mindenféle lelkes fogadtatásban részesültek.

— **Szász-Sebesen** az Emke-Daloskör jól sikerült dalestélyt tartott e hó 16-án táncvigalommal egybekötve. A lelkes közönség a háromszólamú s többnyire magyar népdalokból álló műsor minden pontját kellő figyelemmel s tetszéssel kísérte. A közönségen tekintélyes számot tettek ki Barlay Sándor kir. főerdőmesterrel élükön a helybeli kir. erdőhivatal tisztjei és altisztjei családjaikkal; de képviselve voltak a helybeli többi állami hivatalok, magyar iparosok, sőt néhány taggal a német és oláh közönség is. A daloskör tagjai derék magyar iparos-segédék s még egy-két más ügybuzgó egyén; összesen 18-an vannak, kik alkalmat kívántak nyújtani az itt — 4000 oláh és 2000 németajku polgártárs közt — élő 2—300-nyi magyar lakosság egy részének személy- és állásukonbság nélkül a társas összejövetelre. A 67 forintnyi bevételekből mintegy 30 ft a tiszta jövedelem. A daloskör Weinhold Károly áll. isk. igazgató vezette. E dalestélyen felülfizettek gróf Horváth-Tholdi Lajos 5 ft-tal, Barlay S. főerdőmester 3 koronát, Kendeffy L. 1, Durugy F. 2, Frendl A. 1, Akácsos J. 1, Podhrádszky E. 1, Weinhold M.-né 1, Orosz A. 1, Binder L. 1, Kelety L. 1, Tribins F. 1 koronát.

— **Inség Oláhországban.** A „Gazeta Teranilor” című hírlapból olvassuk, hogy Oláhországban a földművelő népség insége napról-napra nagyobb lesz. A helyzetet — mondja a nevezett újság — még súlyosabb teszi a rendkívül szigorú tél. A falusi népség kénytelen nemcsak legszükségesebb házi

álatait eladni, hogy élelmi szert vehessen rajta, hanem gazdasági eszközöket sőt ruházatát is. Tavaszra általános éhségre lehetünk elkészülve a természeti kincsekben oly gazdag Oláhországban. Igaz ugyan — hogy a múlt évben általános rossz termés volt, de azért a kormány sem menthető, mert a falusi hatóságok még kora ősszel összeírták, hogy mennyi élelmiszerre lesz szüksége közönségként a szegényeknek, de a kért élelmiszereket maig sem kapták meg. Az oláh parasztság állapota kétségbeesett el van hagyolva s ezen csak úgy lehetne segíteni, ha egy állandó bizottság nevezetnének ki, melynek feladata volna a parasztsági állapotát nyilvántartani s gondoskodni a felmerülő bajok orvoslásáról.

— **Emlék Hunyadi jánosnak.**

Zimony város tanács — mint leveleznők írja, — kedden tartott ülésen elhatározta, hogy a város felet emelkedő Hunyadi-vár romjait, az ezredéves ünnepélyre kijavíttatja és a városban szobrot emel Hunyadi Jánosnak.

— **Hóra és Klossa ünnepelése.**

A Tribuna-ban olvastuk, hogy a bucaresti egyetemi ifjúság febr. 27-én mint Hóra és Klossa kivégzésének százötödik évfordulóján, nagy meetinget akar tartani, amelyen felolvasásokban és emlékbeszédekben magyarázzák meg a bucaresti közönségnek e lázadás lefolyását és politikai következményeit az erdélyi oláhságra. Utcazi tüntetéseket erre az alkalomra nem terveznek. Ha a bucaresti ifjúságunk kedve van Horát és Klossát, a parasztlázadókat ünnepelni, azt csak úgy tekinthetnek, mint holmi agrár-szociális tüntetést, amelynek lehet némi értelme az agrár-lázadások hazájában, Oláhországban, de tudunkkal Horát és Klossát úgy tiszteli az oláh ifjúság mint a oláh nemzetiség hőseit, mint Dácia királyát, Mihály vajda hagyományainak folytatóját, tehát mint az irredentizmus martírját. Így tanulta az iskolában s ezért a febr. 27-re tervezett ünnepet sem tekinthetjük másnak, mint irredentista tüntetésnek. Az oláh kormánytól méltán elvárhatnók, hogy betiltsion minden ilyes provokáló természetű tüntetést.

— **Lótenyésztésünk.** 1893. évben hazánkba 1310 lovat hoztak be 1,981.100 forint értékben, kivitte ellenben tőlünk 18.205 lovat 9,951.140 forint értékben. Összehasonlítva ez adatokat a tíz év előttiékel (1883-ban exportáltunk 9.771 lovat 3,201.200 forint értékben), az emelkedés fényesen mondható. Kivételünkben a nyereség 1893-ban 4, 970.040 ft-tal tett ki.

— **Lefoglalt közpénztár.** A Szentvárosi közpénztárba olyan vékonyan csurog a pénz, hogy eddig is megessett már, hogy a hivatalnokok egy része elsején fizetés nélkül maradt. Most azonban nagyobb baj érte a kaszt. Mint szegedi leveleznök jelenti, a Jiranek és Krausz építő cég 6000 ft-ros perje követelését, a melyvel Szentes tartozott neki, a napokban végérvényesen a cég javára ítélté a kuria s most az építők a hater forint erejéig lefoglalták a közpénztárt. Ezzel a kevés jövedelmű város közgazgatása szinte meg van bénítva. A város polgármestere rendkívüli közgyűlést hívott egybe a lefoglalt közpénztár ügyében.

— **Nagyszerű vadászat.** I. Ferencz osztrák császár és magyar király 1755-ben Csehországban Colloredo herceg jószágán vadászatot rendezett, mely 18 napig tartott. Eredmény a következő volt: 23 vadász elejtett 19 szarvast, 77 őzet, 100 rókat, 19,243 nyulat, 19,545 foglyot, 9,499 füzánt, 350 fürtet stb. Összesen elejtettek 47,800 vadat. Maga az urakodó 9789 lövést tett.

— **Gr. Suvaloff és a fiatal Gurko.** A varsói lakosság körében néhány nap óta egy szenzációs esemény képezi közbeszéd tárgyát. Mint a varsói lapok írják, az esemény a következő: A napokban gróf Suvaloff kormányzó nyitott kocsiában hajtattott végig a város egyik nagyforgalmu utcáján. Egy utczakanyarulatnál a kormányzó kocsija Gurko Josefovic Vaszii hadnagynak, Gurko tábornok fiának fogatával találkozott. A fiatal Gurko tüntető figyelemmel hajtattott el a kormányzó kocsija mellett, sőt még a köteles katonai köszöntést sem adta meg a grófnak. Suvaloff ekkor megállította kocsiját s szolgáját Gurkó hadnagy után küldte és a volt kormányzó fiát a nyitl utcán hangos megrovásban részesítette. Ennyire megváltoztak az idők a sok viszontagságot átélő lengyel fővárosban.

— **Orosz kitüntetés.** A pár hónappal ezelőtt lezajlott szt.-pétervári nemzetközi nagy kertészeti kiállításon kitüntetteknek jegyzéke most került birtokunkba. E kiállításon több részről adományozott kitüntetések között Ö császári fensége Mihailovics Nikolai nagyherceg a kiállítás védnöke által adományozott kilencz nagy arany érem foglaltván el a legkiválóbb helyet, rendkívüli nagy értéklődés tárgyát képezték; mert általános volt az óhaj, hogy e kilencz nagy kitüntetés Oroszországban maradjon, a minthogy is 8-at csakugyan a legelőkelőbb orosz cégek vették ki. A nagyherceg, érmeinek kilenczedikére azonban az ezen világversenyre sereglő angol, francia és német világcégek óriási versenyével szemben egy hazai cég — Mauthner Ödön budapesti magkereskedő — érdemességét. Midőn a hazai magkereskedelem ily magas fokra emelkedését örömmel vesszük tudomásul, őszintén óhajtjuk, hogy földmivelésünk egyéb ágazatai is ily törekvő cégek kezeiben legyenek, mert ez esetben csakhamar

fel fog az virágozni és a válság ellensúlyozva lesz az óriási haladás által. Mauthner további törekvéséről pedig reméljük, hogy épen úgy, mint magterményeinknek Németország felé, hathatósan utat tört, legújabb nagy diadalának terén: Oroszországban is új vidékeket fog föltárni magkvitülünknek.

Szerkesztőségi üzenetek.

Jogásznak. Ön azt kifogásolja, hogy a „t. cz.” nagyon általános czimezés, „mert ha a szatós is t. cz., a jogász is az, mi a külömbőség?” Legelőbb is egy megjegyzést. Ön ugy látszik, hogy sokat tart e czimre: egyetemi polgár — és ezt nagyon helyesen teszi. De nem gondolja ön, hogy a „polgár” szó demokrata kifejezés, olyan elnevezés, mely magában véve is tiszteletreméltó czim, sőt nem is tür meg semmiféle sallangot s jelzőt maga mellett?

Lássuk, a kir. ítélő tábla tagjait egyenként „nagyságos” czimmel illetik, együttesen pedig így szólítjuk: „tekinetes kir. tábla.” Ellenkezőleg a kuria bírái „méltóságos” czimet viselnek, s mégis az egész knriát „magyméltóságunk” szólítjuk.

A képviselőházban mindenféle czimekkel ellátott képviselők ülnek, s mégis a képviselőtestületet „tisztelt ház” megszólítással illetjük.

Tanulónak. A Szt. István-rend kis keresztjével, melylyel a király Gyulai Pált 50 éves írói jubileuma alkalmából kitüntette, bárói czim jár. Ezzel az érdemkresztvel tüntette ki a király Arany Jánost is, ki azt semmi áron sem akarta elfogadni, míg végre is Eötvös József akkori közoktatásügyi miniszter rábeszélte, hogy fogadja el. Némely dühös ellenzéki lap akkor némi gunnyal jegyezte meg, hogy már Arany János is érdemkeresztet lett. Erre aztán Arany János egy jóízű humoros verset írt önmagára, mely nyomtatásban is megjelent hátrahagyott irataiban ma is olvasható s mely így szól:

Székács, Arany, Szilasi
S hazánk több ily pimaszi
Keresztékert akarnak
Sirt ázni a magyarnak.

Szibéria Kolozsvárt.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

A természet becsapott.

A mikorra tavasz vártunk

Hozott reánk vad fagyot.

Ha a kalendáriumra

A természet mit sem ad,

S meghuzza farkát a télnek,

Mutatá meg a szegénynek:

Ingyen hol adják a fát?

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

Tisztelem én Falb tatát,

Jóslatnál többet ér ám

Most egy téli jó kabát.

Szegény ember ily időben

A haláltól sem remeg;

Itt lenn szörnyű rossz a dolga;

Ott legalább fűtenek!

Mélyen tisztelt szerkesztő ur:

Ezt a kutya hideget

Ugy állja ki csak az ember,

Hogyha adott nem fizet.

Mert hát akkor jön az intés

És utána ott terem

Végrehajtók nyájias serge,

S a szegény embernek erre

Melege lesz hirtelen.

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

Öt sajnálom igazán,

Mert a mig a lapot írja

Magfagyhat a keze tán.

Ép azért egy jó tanácsom

Van, ha mondanom szabad

Hogy ne fázék szörnyűképen,

Szerkesztő ur kérem szépen,

Vegye el a lányomat!

Egy kesergő családapa.

Az „Ellenzék” panaszkönyve.

Nagyságos

Baróthy Jenő

posta-igazgató urnak

Kolozsvárt.

A kolozsvári telefon-állomás központján egy idő óta olyan mizériák uralkodnak, a melyek miatt a közönség dolgai eligazításában sok esetben hátráltatva van, a helyett, hogy a megkívánt gyorsasággal ügyeit igazithatná.

Igen sok esetben ismét és ismét kell csemetni, s a központról fél óráig semmi visszajelzés nem történik.

Máskor pedig a bementdől szám helyett más állomást kapcsolnak be, s perczekig tartó kellemetlen zaklattásnak teszik ki ezáltal azt a telefon bérlet, a kivel a felhívónak semmi dolga nincsen.

Leesngetés után jó ideig nem oldják ki az állomásokat. Ujabb beszélgetés e miatt nemcsak nem létesíthető, hanem a bevégzett beszélgetés után jó ideig még mindig zaklattatik csemetés által a felhívott állomás.

Sokszor valóságos gyötrelmem a beszélgetésnek telefon utján tervezett eredménytelen kísérlete s e miatt napról-napra sűrűn érkeznek panaszok a szerkesztőséghez.

Hogy e panaszoknak, a melyeknek néhányszor a sajtóban már hangot is adtak, végrevalahára eleje vétséssék, szükséges, hogy ezek a mizeriai megszüntettessenek, a mi a postaigazgatóságnak ép úgy érdekében áll, mint a telefon használó bérlet közönségnek.

Kérjük ennél fogva Nagyságot, méltótasként intézkedni, hogy a telefon központban szakavatott és gyakorlott erők alkalmaztassanak, s a szolgálat a megkívántató gondnal és figyelemmel estközlőtlenség.

Telefon bérletk.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

A primás és a király.

Budapest, febr. 21.

A hercegprimás táviratilag fejezte ki részvétét a királynak.

A király erre megleghangu magyar nyelvű táviratban válaszolt.

Uj államtitkár.

Budapest, febr. 21.

Latkóczy Imre, orsz. képviselőt a napokban kinevezik belügyi államtitkárnak.

Sikasztó bankár

Budapest, febr. 20.

Szenzációt keltett Budapesten Ernyei bankár letartóztatása.

Az Ernyei H. kerepesi bazárban levő bank cég tulajdonosa Ernyei Armin u. is önként jelentkezett a kir. ügyészségnél.

Ott előadta, hogy bőrzei veszteségek miatt több nála elhelyezett értékpapirt elzalogosított.

Az ügyészség intézkedésére a rendörség letartóztatta a bankárt, kinek üzletét becsukták.

Nagyobb elbőrzétt összeg forog kérdésben.

Albrecht ravatalon.

Bécs, febr. 21.

Albrecht főherceg holttestét ma bebalbalzsamozták. A thea szalonban helyezték el ravatalra tábornagy ruhában. A holttest vásárnapi érkezik Bécsbe.

A király parancsára a temetés kedden lesz.

A lottókirály diadalutja.

— Farkas Menyhért újabb kelepcebén —

Szegedről írják:

A félmillióst ternő tul-tul sokat emlegett hős, akinek feje körül ott diszlik immár 6 éve a hírnév koronája és akiről jóval több ritkított garmond sorokat nyomtattattak ki, mint a legnyughatlanabb keleti fejedelemtől, Farkas Menyhért napja süttött ki ma újra.

Minden ember értesült már e földtéken arról a nevezetes történeti eseményről (napok előtt a kábel is szórta villamos szikráit fölé az oceánok fölött és alatt), hogy a félmillióst ternő egykor teljes, ma sajna, csak részben tulajdonosa, a szegedi csilagbörtön „nagy kosztosa” febr. 19-ik reggel hagyta el 5 éves szomorúságokban és zsizsikes borsóiban gazdag magányát. Ez a nap volt ma, amit persze különösen Szeged legöregebb lutrisai és lutrisnői jegyesztek fel életük krónikájában, hogy a jelentősegteljes pillanatnak szemtanui lehessenek, amikor a lutrisok királya a nagy szürke falak küztül kilép. Titokban azonban lutris malasztért is epekedtek hogy hátha a szerencse kerék kiszabaduló lutris-fejedelme hódolatokért — némely numerusokkal megajándékozná őket.

Már kora reggel ott verték a lábukat a börtön kapu előtt a havas járdához. Mert czudar autisambrirozás esett iten a lottókirály lakosztálya előtt. A „vártá” a füle pitykeg

— Menyhért ur, no mán maga itt hágy bennünket.
Menyhért ur nem szólt. Menyhért ur általában nagyon keveset beszél.
A vén sikkasztó elkaptá a [kábátja ujanál]:
— Menyhért ur én is új életet akarok kezdeni, ha kímék. Segítsen hozzá...
— Miben segíthetek én?
— Adjon emlékül Menyhért ur — három biztos numerust.
Az örök is sajnálta a Nr. 237-et. Nem igen sok baj volt vele. Meglátszott, hogy — ur.
— Kár, hogy elmén mán — sziveskedett hozzá a legjobb lelkű porkolábok egyike.

Szóval nagyon marasztalták. Hatzingerék is el voltak némileg érzékenyülve. Hogy is ne? Ilyen elegáns és híres — kosztost élvezíteni nem csekély dolog. A „Caillag” presztizsét a lottókirály jelenléte kiválóan emelte. Az „előkelő” lakók között most már alig van valamely kimagasló alak: egy főszolgabíró, két-három bankár és ráadásul Csillag Muki. De ez csak ráadás — előkelőbb — hiányában. A lottókirályt azonban, aki az éjjeli őrszerint egész éjszaka nem aludt a nyughatatlanságtól — annyira nem hatották meg a részvét és ragaszkodás ezen nyilvánulása, hogy továbbbúlsra határozta volna el magát.

Csillagbeli pongyoláját levette, elrugta magától izgatottan. Meglehet, hogy ezt gondolta:
— Ha ezt az öt esztendő is odébb lehetne rugni.

Felöltözött a régi gavallér ruhájába, mely egy kevéssé megbővült, vagy ő szűkült meg, mióta benne nem volt. Hja, a szűrke falak és a zsizsik...

Hanem azért mintha megnyúlt volna valamelyest az alakja a szabad ember gunyájában. Úgy vette át az elbocsátó rablevelét, mint egy csatát látott katona — az obsitot.
A spanyol grandok némi büszkeséget tanulhatnának a lottó-királytól, aki e nagy büszkeségében öt hosszú év alatt azt szuggerálta magának, hogy — ő ártatlan.

Igen szépen és ézéstelenesen jelentette ki ezt mai diadalutján is.

Kint a lutriskok megfagyott füllel, de lázas érdeklődéssel zúgtak fel, mikor a kapunál megjelent a lottókirály alakja, aki sápadtan bár a zsizsik borsától, de ruganyos léptekkel jött ki a nagy szűrke falak közül és a Mars-tér szabad égé alá.

Szentanuk állítása szerint, ezer szerencse volt, hogy nem lóháton vonult ki, mert a lutriskok kifogták volna alóla a lovat és a legerősebb lutriskot alá fogták volna. De így is megtörtént volna az ováció, ha a lelkes üdvözlők össze nem kaptak volna azon, hogy — melyikük legyen a ló. Egyik se engedett s így a lottókirály saját ruganyos lábain indult meg diadalutján. A vén lutrisk asszonyok kezét akarták neki csokolni, azt a szerencsét, azt az áldott kezet azonban elrejtette a kabátzsebbe. Könyörögtek.

— Nagyságos ur, csak három szerencse-numerust.

A másik:
— Nyolcz éhező gyermekem van. Nekem adjon három numerust.

— Egész vagyonomat ellutritzam. Az utolsó húzára három számot adjon, az isten áldja meg.

A nagy férfiú a zajos ovációk hatása alatt már-már ellágyult és a numerusokat

ki akarta osztani, mikor két erős és lelkes férfiú odaugrott mellé, karra kapták, és a vén asszonyok minden sivazkodása és protestálása dacára belegyömöszölték egy fiakker kelepczéjébe...

A vén lutrisk asszonyok ki akarták menteni.

— Fogjátok meg a lovakat.
— Ne engedjétek.

De a kocsis a lovak között vágott és a rejtélyes idegenek elragadták a kocsiában a kiszabadult lottókirályt.

Később mind erősebben tartotta magát az a hír, hogy — a lottókirály rejtélyes elhúrozói újság írók voltak.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadó lap tulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.*)

NYILATKOZAT.

A vidéki lapok egy némelyikében „Nyilatkozat” címmel Haldek Ignác aláírásával egy nyiltéri közlemény jelent meg, melyben Haldek Ignác magkereskedő, a ki rövid idővel ezelőtt a budapesti kir. Törvényszék fenyítő osztályának nyilvános tárgyalási termében vádlotként a vádlottak padján ült, saját kényelmetlen helyzetének leleplezése végett

*) E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

az ellene még mindig folyamatban levő bünygyre vonatkozólag a vidéki közönséggel egyet-mást elhitetni igyekszik.

Ezen tendenciósus híreszteléssel szemben, de annak előrebocsátása mellett, hogy egy bírói határozatnak jogerőre emelkedése előtt senki ember fiával, különösen a még jogerőre nem emelkedett bírói határozat által érdekelt féllel polémiába nem bocsátkozom, szárazon csupán annak konstataására szorítkozom, hogy a budapesti kir. törvényszék, mint büntető bíróság előtt szabályszerűen lefolyt bünyvizsgálat alapján a budapesti kir. ügyészség, mint vádhatóság, hivatalból Haldek Ignác magkereskedő ellen vádindítványt tett és a főméltságu kir. Curia 7307/B. 894. sz. alatt kelt határozatával éppen a vizsgálat alop alapján Haldek Ignác magkereskedőt a lopás büntetésere való felbujtás miatt vád alá helyezni rendelte.

Az ezen vádhatározat folytán megtartott végtárgyaláson a köztudó kir. ügyész ezen tárgyalás fejleményeihez képest a vádat fenntartotta és Haldek Ignác magkereskedőt a lopás büntetésere való felbujtás hivatalból üldözőzta büncselekménynek elkövetése miatt indítványozta megbüntettetni.

Az első fokban eljáró bíróság vádlott Haldek Ignácot felmentette ugyan, de a büncselekmények megtorlásának szorgalmazására hivatalból vádhatóság nyomban nyilvános tárgyaláson a felmentő ítélet ellen fellebbezést jelentette be.

Haldek Ignác felmentése tehát még nem jogerős és felsőbb bíróságaink vannak Haldek Ignác eljárása felett ítéletet mondani; ő maga saját ügyében bíró nem lehet és nyiltéri közleményekkel bíróságainkat praecupálni nem fogja.

Ennyit tartoztam az igazság érdekében kijelenteni, de polemikába Haldek Ignáccal nem bocsátkozom, csak azt kívánom még megjegyezni, hogy merő valótlan az, a mit Haldek „nyilatkozat”-ában még eddig jogerőre nem is emelkedett felmentésének okául felhoz.

A kit a Curia jogerősen lopás büntetésere való felbujtás miatt vád alá helyezett és a ki ellen a vádhatóságot képviselő kir. ügyész ezen büntett miatt a vádat nyilvános végtárgyaláson hivatalból fenntartotta és a ki ellen végre a kir. ügyész fellebbezése folytán a bünyvádi eljárás még ma is folyamatban van: az ugyancsak hiába fenyegetődik hamis vádaskodás miatt való feljelentéssel!

Budapest, 1895. február.

Mauthner Ödön.

Az 1895. márczius hó 1-én tartandó húzásokhoz:

1864-es állami sorsjegyek és igérvények,

Magy. vöröskereszt sorsjegyek, Basilika sorsjegyek,

Bécs városi sorsjegyek és igérvények napi árfolyam szerint kaphatók a

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank

erdélyrészi fiókosztálya banküzletében, Kolozsvárt, Belközép-utca 8. szám. 2—3

H I R D E T É S E K.

Kolozsvármegye és Kolozsvár szab. kir. város főispánjától.

Sz. 162—1895.

125. (1—3)

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Kolozsvár sz. kir. város monostori kerületében ujonnan rendszeresített s 500 frt évi fizetéssel javadalmazott kerületi orvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen kinevezés útján betöltendő állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-ában elírt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványokat hozzám folyó évi márczius hó 10-éig annyival is inkább adják be, mert a később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek. Megjegyezni kívánom, hogy a városi szervezési szabályrendelet 228. §-a értelmében a kerületi orvosok saját kerületükben tartoznak állandóan lakni.

Kolozsvárt, 1895. évi február hó 12-én.

Gróf B e l d i,
főispán.

Sz. 1366—1895.
alisp.

Kis-Küküllővármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

A vármegyei könyvvezetői állás, mely 500 frt rendes fizetéssel és 100 frt lakpénzzel van javadalmazva, lemondás következtében üresedésbe jövén, annak betöltésére pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 17. §-ban előírt elméleti képzettségüket és esetleges szolgálati alkalmzatásait igazoló okmányokkal felszerelt folyamodásaikat főispán ur ó méltóságához leendő betérjesztés végett folyó évi márczius hó 10-ig hozzám nyújtják be.

Később érkező pályázati kérések figyelmen kívül hagyatnak.

Kis-Küküllővármegye alispánjától.

Dicső-Szentmárton, 1895. február 13-án.

G Á L,
alispán.

Sz. 3807—1895.

tan.

Hirdetmény a „Kétágyú” bérbeadása iránt.

Kolozsvár sz. kir. város tulajdonát képező, a Trencsin-téren levő „Két ágyú” című korcsmahelyiség 1895. évi április hó 1-től kezdve egy évi időtartamra nyilvános árverésen bérbe adatik.

Kikiáltási ár az eddigi évi bérösszeg 200 frt. — A ki ezen bérleményre versenyezni óhajt, 10% bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatát ideai február hó 28-án d. e. 12 óráig a városi Tanácsához adja be.

Az ajánlatok elfogadása felett a Tanács határoz.

A szerződési pontozatok a városház, emelet, 6. sz. szobájában hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsa 1895. évi február 29-én tartott üléséből.

Albach Géza s. k.,
polgármester.

Sz. 75—1895.
főisp.

123. (2—2)

Pályázati hirdetmény.

Alsófehérvármegye tisztviselői karában egy szolgabírói állás 800 frt fizetéssel és 150 frt lakbérrel javadalmazva — választás útján betöltendő lévén, — felhívom mindazokat, kik az 1883. évi I. t.-cz. értelmében kellő képesítettségüket igazolni tudják, hogy felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi márczius hó 15-éig hozzám terjesszék be.

Alsófehérvármegye főispánjától.

Nagy-Enyeden, 1895. február hó 18-án.

Zeyk Dániel,
főispán.

Üzletváltoztatás miatt a legjobb alkalom szolid készítményű butorok beszerzésére!

Alóírottak van szerencséje a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni arra, hogy közbejött okok miatt

üzletét megváltoztatni kénytelen.

S mivel ez halasztást nem szenvedhet, ez okból raktáron levő összes

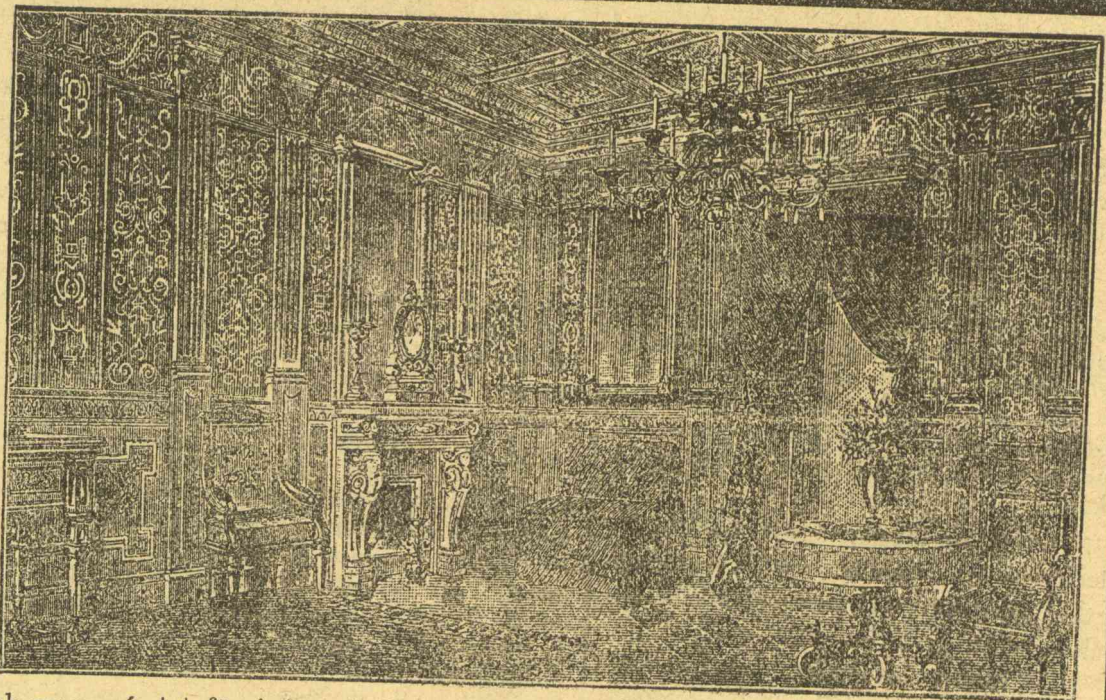
BUTORKÉSZLETÉT gyári-, illetőleg az előállítási áron alól is kiárusítani óhajtja.

Raktáromban kaphatók: általam készített kárpitos töltött butorok, egész garnitúrák, kisebb grupp-garnitúrák. Szalonba való fantasie darabok. Diszesen montirozott ülőkék (Hokerlik.) Montirozott fantasie asztalok, fall- és sarok-diszek. — Barock, Consol és Rococo-típusú; továbbá férfi szobába való diványok és egyes karszékek, heverő diványok. Ezeken kívül sok itt elő nem sorolt töltött butorok, fűder-, lőször- és Afrique-madracok. (Lőször madracok felelősség mellett.)

Feleslegesnek tartom készítményeimhez bővebb magyarázatot fűzni, tanuskodik a mellett 24 évtől fennálló üzletem és a nagyérdemű közönség bizalma.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve

115. (2—52)

Kiváló tisztelettel maradtam:

DUCHONY JÁNOS, kárpitos.

Üzletváltoztatás miatt a legjobb alkalom szolid készítményű butorok beszerzésére!

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám alatt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.